

**ДЕРЖЛІСАГЕНСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор філії

«Подільський лісовий офіс»

Василь ГОНЧАР

20__ р.

ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА

(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)

Чернівецького надлісництва філії «Подільський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
на 2025 рік

Чернівці - 2025

1. Загальна інформація про Чернівецьке надлісництво

1.1 Організаційна структура

Чернівецьке надлісництво філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» розташоване в центральній частині Чернівецької області на території Чернівецького та Вижницького адміністративних районів. Адреса Чернівецького надлісництва вул. Руська, 203А м. Чернівці.

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки і з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями.

Базовим законом України про ліси і систему управління в них є Лісовий кодекс України. Правові аспекти лісогосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено Земельним кодексом України і регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагенство України), діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, входить до системи центральних органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

Чернівецьке надлісництво підпорядковане філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України», яка є територіальним органом Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»).

У структуру Чернівецького надлісництва входить двадцять одне лісництво, один нижній склад. Основною виробничою одиницею на підприємстві є лісництво.

Організація території земель державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» закріплених за філією «Подільський лісовий офіс» Чернівецьке надлісництво

Найменування лісництв, місцезнаходження контор	Адміністративні райони	Площа, га
1. Кіцманське, кв. 17 вид. 20	Чернівецький	1788,0
2. Чорнівське, с. Чорнівка	-*-	5063,0
3. Ревнянське, с. Стрілецький Кут	-*-	2556,0
4. Садгірське, кв. 54 вид. 9	-*-	3216,6
5. Кучурівське, с. В. Кучурів	-*-	2905,7
6. Кузьмінське, с. Валя Кузьміна	-*-	4278,9
7. Тарнавське, с. Тарнавка	-*-	2381,0
8. Турятське, с. Турятка	-*-	2723,0
9. Жадівське, кв. 32 вид. 1	-*-	2556,5
	Вижницький	55,0
Разом		2611,5
10. Сторожинецьке, кв. 37 вид. 1	Чернівецький	3030,8
11. Буденецьке, кв. 22 вид. 7	-*-	2536,1
12. Чудейське, кв. 29 вид. 1	-*-	2380,9
13. Лаурське, кв. 35 вид. 1	-*-	4165,9
14. Їжівське, кв. 21 вид. 7	-*-	5684,5
15. Верхньопетрівцеве, кв. 8 вид. 1	-*-	6926,9
16. Терблеченське, с. Кам'янка	-*-	3708,0
17. Герцаївське, с. Молниця	-*-	2475,7

18. Гільчанське, кв. 30 вид. 1	-*-	3954,4
19. Банилівське, кв. 37 вид. 11	-*-	4162,7
20. Красноільське, кв. 17 вид. 24	-*-	3889,2
21. Заставнівське ДСЛ АПК	-*-	2583,5

Всього по надлісництва		73022,3
в т. ч. за адмінрайонами	Чернівецький	72967,3
	Вижницький	55,0

Основними завданнями Надлісництва є:

Відтворення та підвищення продуктивності лісових насаджень, посилення їх корисних властивостей, підвищення родючості ґрунтів, вживання інших заходів відповідно до законодавства.

Забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу.

Вжиття заходів у порядку та в межах, визначених законодавством, щодо запобігання злочинам і адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства, а також використання лісових ресурсів і мисливських тварин.

Дотримання правил і норм використання лісових ресурсів.

Ефективне використання лісових ресурсів.

Забезпечення згідно з плановими показниками освоєння лісосічного фонду.

Забезпечення виходу ділової деревини в розрізі порід та класів якості згідно з сортиментною структурою.

Забезпечення відбору високовартісних лісоматеріалів цінних деревних порід.

Вжиття заходів щодо запобігання накопичення та втрати якості залишків лісопродукції.

Дотримання державних стандартів та технічних умов, нормативно-технічної документації щодо маркування, сортування, штабелювання, обміру та обліку лісоматеріалів.

Ведення лісового господарства на підставі затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування, здійснення використання лісових ресурсів способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для їх охорони, захисту та відтворення.

Організація та забезпечення ведення лісового господарства у відповідності до національних та міжнародних стандартів системи ведення лісового господарства для України.

Ведення первинного обліку лісів.

Забезпечення проведення лісовпорядкування та упорядкування мисливських угідь Підприємства на землях, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Забезпечення дотримання заповідного режиму та вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які розташовані на землях, що закріплені за Філією у межах Надлісництва, під час здійснення господарської та іншої діяльності.

Збереження та посилення ролі захисних властивостей лісів, лісові ділянки яких виконують захисні, природоохоронні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції, а також функції захисту навколишнього природного середовища та інженерних об'єктів від негативного впливу природних та

антропогенних факторів.

Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві, лісозаготівля.

Заготівля другорядних лісових матеріалів та здійснення побічних лісокористувань.

Ведення мисливського господарства, організація та проведення полювання, контроль за дотриманням правил полювання у межах мисливських угідь Підприємства, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Вивчення та ведення обліку мисливської фауни і реєстрація всіх змін в її складі з метою найбільш раціонального її використання. Селекційний та вибірковий діагностичний відстріли мисливських тварин для ветеринарно-санітарної експертизи.

Проведення робіт щодо сертифікації продукції та її штрихкодowego маркування.

Забезпечення надійної роботи інженерних мереж, устаткування, експлуатаційне утримання будівель та споруд у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Забезпечення визначення, збору та систематизації потреби в проведенні поточних ремонтів чи будівництві (нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкція).

Забезпечення організації своєчасного проведення капітальних та поточних ремонтів інженерних мереж, устаткування, приміщень, будівель та споруд, розташованих в лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва, згідно з затвердженим інвестиційним планом.

Здійснення контролю за ходом будівництва та проведенням поточного ремонту на об'єктах у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Погодження (візування) актів приймання виконаних будівельних робіт.

Участь у прийнятті в експлуатацію об'єктів капітального будівництва, роботи на яких завершені.

Створення належних умов праці, виконання заходів з покращення стану охорони праці та контроль за дотриманням законодавства з охорони праці щодо безпечного виконання робіт.

Забезпечення вирішення питань цивільного захисту, здійснення заходів щодо захисту населення і територій під час надзвичайних ситуацій.

Відповідно до мети і предмету діяльності Філії можуть провадити інші види діяльності у Надлісництві, що не суперечать законодавству України.

1.2 Право власності та користування

Право власності та інше речове право на активи Надлісництва, права та обмеження щодо їх використання, розпорядження ними, право користування земельними ділянками у межах території Чернівецького надлісництва, регулюється наказами Держлісагенства, Д П «Ліси України», філії «Подільський лісовий офіс».

1.3 Зобов'язання щодо FSC

Початком діяльності Чернівецького надлісництва філії «Подільський лісовий офіс» Д П «Ліси України» з впровадження лісової сертифікації є прийняття на себе добровільних довготермінових зобов'язань щодо дотримання принципів і критеріїв FSC, а саме:

- застосовувати на практиці принципи і критерії FSC зі сталого ведення лісового господарства;

- використовувати всі види лісових ресурсів на принципах сталого розвитку;
- вирішувати соціальні питання ведення лісового господарства, підтримувати соціальний і економічний розвиток місцевого населення;
- консультиватися з усіма зацікавленими сторонами з питань планування та ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку;
- відстежувати стан довкілля і постійно вдосконалювати лісгосподарське виробництво, робити його екологічно безпечним;
- вживати профілактичних дій із пом'якшення негативних впливів лісгосподарського виробництва на навколишнє природне середовище;
- гарантувати, що всі лісові робітники, чия професійна діяльність суттєво впливає на навколишнє природне середовище, будуть відповідним чином навчені практичним діям з виконання цих зобов'язань.

Для досягнення поставлених цілей та мети Чернівецьке надлісництво у своїй роботі дотримується принципів лісової сертифікації FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України, а саме:

- Принцип 1 : Дотримання законодавства;
- Принцип 2 : Права працівників та умови працевлаштування;
- Принцип 3 : Права тубільних народів, такі народи відсутні в Україні;
- Принцип 4 : Стосунки з громадами;
- Принцип 5 : Вигоди від лісів;
- Принцип 6 : Цінності довкілля та впливи на них;
- Принцип 7 : Планування господарювання;
- Принцип 8 : Моніторинг та оцінювання;
- Принцип 9 : Особливі цінності для збереження;
- Принцип 10 : Виконання господарських заходів.

1.4 Опис території надлісництва

Клімат району розташування надлісництва обумовлений його розташуванням в центральній частині Правобережної України і впливом Волино-Подільської височини і характеризується як помірно-континентальний.

На території Чернівецького надлісництва відсутнє техногенне забруднення, а саме забруднення території у межах надлісництва радіонуклідами і вибухонебезпечними предметами. Зона діяльності Чернівецького надлісництва має наявність таких природних ресурсів, а саме:

- Ліси, представлені як чистими листяними насадженнями, так і змішаними і чистими хвойними, до складу яких входять такі основні деревні породи як дуб звичайний, ясен звичайний, граб, берест, сосна звичайна, ялина звичайна, модрина європейська, береза повисла, осика, липа дрібнолиста і ряд інших;
- Гриби та ягоди представлені великим різноманіттям в залежності від типів умов місцезростання;
- Наявні природні копалини піску, глини, торфу, крейди, вапняку та інші.

Вплив господарської діяльності Чернівецького надлісництва на природні ресурси є контрольованим і збалансованим та обмежений щорічним обсягом їх використання, який було проведено при базовому лісовпорядкуванні і вказано в матеріалах.

Ризиками які є критичними для природних ресурсів є антропогенне навантаження представлене густонаселеним регіоном та розвинутою в ній промисловою діяльністю. Також на природні ресурси можуть впливати лісові

пожежі, вітровали та буреломи, повені і ряд інших природних катаклізмів.

2.Цілі ведення господарства

2.1Стратегічні цілі

Основною стратегічною ціллю ведення господарства Чернівецьким надлісництвом філії «Подільський лісовий офіс» Д П «Ліси України» є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних нормативних документів і чинного законодавства у сфері ведення лісового господарства України.

Екологічно збалансоване і відповідальне ведення лісового господарства забезпечує заготівлю лісоматеріалів та іншої лісової продукції при одночасному збереженні біорізноманіття та продуктивності лісів, природних екологічних процесів.

Соціально орієнтоване ведення лісового господарства сприяє зростанню добробуту місцевого населення і суспільства в цілому, а також стимулює місцеве населення зберігати лісові ресурси.

Економічно життєздатне використання лісових ресурсів означає, що лісове господарство і лісокористування організовані й управляються таким чином, щоб бути прибутковими, при цьому не за рахунок виснаження лісових ресурсів і природних екосистем.

2.2 Оперативні плани

Оперативними планами ведення господарської діяльності Чернівецького надлісництва є виробничо-фінансовий план на 2025 рік, який затверджений філією «Подільський лісовий офіс», який є частиною загального виробничо-фінансового плану філії «Подільський лісовий офіс» щодо проведення заготівлі деревини в порядку головного та проміжного користування, відтворення лісів, охорони та захисту лісів, ведення мисливського господарства та інше.

2.3 Шляхи досягнення

Весь комплекс лісогосподарських заходів Чернівецького надлісництва, передбачений виробничо-фінансовим планом на 2025 рік, реалізовується шляхом виконання ряду лісогосподарських робіт та заходів як власними працівниками (штатними) , так і залученням підрядників згідно заключних договорів.

2.4 Залученість у місцеву економіку

Господарська діяльність Чернівецького надлісництва несе великий вклад у розвиток місцевої економіки шляхом:

- Сплати всіх податків і зборів до місцевих бюджетів;
- Працевлаштуванням місцевого населення;
- Заклученням договорів із підрядниками, на виконання ними комплексу лісогосподарських робіт, які зареєстровані в зоні діяльності надлісництва;
- Забезпечення місцевого бізнесу з переробки деревини, шляхом виконання з ними біржових договорів щодо реалізації їм необробленої деревини за результатами біржових торгів;
- Забезпечення місцевого населення лісоматеріалами круглими та дровами паливними, згідно заключних договорів;
- Надання доступу місцевому населенню до збору грибів та ягід для власних потреб.

Комунікація з суб'єктами господарювання, які зацікавлені в продукції та послугах Чернівецького надлісництва, здійснюється через засоби масової

інформації, соціальні мережі, органи місцевого самоврядування, спеціалістів Чернівецького надлісництва.

3. Характеристика лісових ресурсів

3.1 Розподіл площі за категоріями

Ліси в яких здійснює свою лісогосподарську діяльність Чернівецьке надлісництво філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» мають поділ лісів на категорії, а саме:

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення - разом	30177,5	42,8
в тому числі:		
Заповідні лісові урочища	305,9	0,4
Пам'ятка природи	441,0	0,6
Заказники	10959,6	15,6
Ліси наукового призначення, включаючи генетичні резервати	108,0	0,2
Регіональні ландшафтні парки (заповідна зона)	964,4	1,4
Регіональні ландшафтні парки (зона регульованої рекреації)	2480,2	3,5
Регіональні ландшафтні парки (господарська зона)	14918,4	21,1
Рекреаційно-оздоровчі ліси - разом	3890,3	5,3
в тому числі:		
Ліси у межах населених пунктів	154,8	0,2
Лісопаркова частина лісів зелених зон	955,4	1,4
Лісогосподарська частина лісів зелених зон	2562,4	3,5
Рекреаційно-оздоровчі ліси, поза межами населених пунктів	217,7	0,3
Захисні ліси - разом	3880,8	5,3
в тому числі:		
Ліси протиерозійні	826,3	1,2
Ліси уздовж смуг відведення залізниць	67,9	0,1
Ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг	201,5	0,3
Ліси уздовж смуг берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів	1301,7	1,8
Інші захисні ліси	1483,4	2,0
Експлуатаційні ліси	35073,6	48
Всього по надлісництва:	73022,2	100,0

Загальна площа Чернівецького надлісництва станом на 01.01.2025 року становить 73022,2 га.

3.2 Особливості ландшафту

Згідно лісорослинного районування («Комплексне лісогосподарське районування України і Молдавії», під редакцією С. А. Генсірука, Київ, «Наукова думка», 1981) територія надлісництва відноситься до Західноукраїнського і Прикарпатського округів лісорослинної зони Лісостепу і Українських Карпат. Клімат району розташування надлісництва помірно-континентальний.

Коротка характеристика кліматичних умов, що мають значення для лісового господарства, приведена в таблиці 3.2.1.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень є пізні весняні та ранні осінні заморозки. В цілому кліматичні умови районів розташування надлісництва сприятливі для вирощування ялицевих, букових, дубових та грабових насаджень.

Територія надлісництва за характером рельєфу являє собою підвищене плато розчленоване численними ярами і дрібними річками, із загальним схилом до р. Дністер. Ліси надлісництва віднесені до рівнинних та гірських.

3.2.1. Кліматичні показники

<i>Найменування</i> показників	Одиниця вимірювання	Значення	<i>Дата</i>
1. Температура повітря:			
- середньорічна	градус	+8,2	
- абсолютна максимальна	градус	+39	
- абсолютна мінімальна	градус	-28	
2. Кількість опадів на рік	мм	890	
3. Тривалість вегетаційного періоду	днів	195	
4. Пізні весняні заморозки			15.05
5. Перші осінні заморозки			20.09
6. Середня дата замерзання рік			10.12
7. Середня дата початку паводку			05.03
8. Сніговий покрив:			
- товщина	см	35	
- час появи			листопад
- час сходження у лісі			березень
9. Глибина промерзання ґрунту	см	35	
10. Напрямок панівних вітрів за сезонами:			
- зима	румб	ПнЗ, ПдС	
- весна	румб	ПнЗ, ПдС	
- літо	румб	ПнЗ	
- осінь	румб	ПнЗ, ПдС	
11. Середня швидкість панівних вітрів за сезонами:			
- зима	м/сек.	3,0	
- весна	м/сек.	3,7	
- літо	м/сек.	3,2	
- осінь	м/сек.	3,5	
12. Відносна вологість повітря за сезонами:			
- зима	%	85	
- весна	%	76	
- літо	%	67	
- осінь	%	87	

За стрімкістю схили в гірській частині поділяються на (у % від загальної гірської площі):

- пологі (до 10 градусів) –10,8
- покаті (11-20 градусів) –51,9
- стрімкі (21-30 градусів на південних і –21,0

21-35

- градусів на північних схилах)
- дуже стрімкі (понад 30 градусів на –16,3 південних і понад 35 градусів на північних схилах)

На території надлісництва сформувались такі основні типи і види ґрунтів:

- сірі та світло-сірі опідзолені ґрунти;
- сірі, темно-сірі та бурі лісові;
- дерново-суглинисті ґрунти;
- наносні намуристо-підзолисті.

Ерозійні процеси на території надлісництва проявляються у вигляді водної ерозії. Вони розмивають і змивають ґрунтовий покрив і підстилаючі породи, що часто призводить до зсувів і розвитку площинної ерозії.

Характеристика рік та водоймищ, розташованих на території надлісництва, наводиться в таблиці 3.2.2. Територія надлісництва розташована в басейнах рік Дністер і Прут.

3.2.2. Характеристика рік та водоймищ

Найменування рік та водоймищ	Куди впадає ріка	Загальна протяжність, км площа водоймищ, га	Ширина лісових смуг вздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, м	
			згідно нормативів	фактична
Дністер	Чорне море	1362	1000	1000
Прут	Дунай	989	750	750
Сирет	Дунай	521	750	750
Савиця Ставчанська	Прут	39	150	150
Савиця Кіцманська	Прут	37	150	150
Шубранець	Прут	25	150	150
Дерелуй	Прут	34	150	150
Гуків	Прут	29	150	150
Рошітка	Прут	30	150	150
Молниця	Прут	23	150	150
Малий Сирет	Сирет	61	300	300
Михидра	Малий Сирет	32	150	150
Серетель	Малий Сирет	28	150	150
Білка Маре	Сучава	18		
Білка Міка	Білка Маре	14		
Герца	Прут	14		
Чудей	Серетель	11		
Сзерул	Серетель	11		
Лаура	Сучава	11		
Дубовець	Сирет	10		
Думітриця	Малий Сирет	10		
Гільчар	Малий Сирет	10		
Шикава	Сучава	9		

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням припадає 1,6 % площі, вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. Болота займають площу 21,3 га.

3.3 Економічні аспекти

Район розташування надлісництва відноситься до числа агропромислових районів області. Провідною галуззю народного господарства є сільське та лісове господарство. Переробкою деревини займаються приватні підприємці. Ліси на території району розташовані не рівномірно, з окремих урочищ та суцільних масивів.

Лісове господарство в економіці районів займає чільне місце. Основні напрямки його розвитку - задоволення місцевих потреб в деревині та інших лісових ресурсах, підвищення продуктивності лісових земель, посилення санітарно-гігієнічних та оздоровчих функцій лісу.

Наявні в лісгоспі сільськогосподарські угіддя використовуються для потреб лісової охорони.

Випас худоби в лісовому фонді незначний, з причини малої кількості худоби в населення, та великих площ сільськогосподарських угідь розташованих навколо населених пунктів, де урожайність травостою вища ніж у лісі.

З побічних лісових користувань має місце заготівля сіна, збір грибів, ягід та лікарської сировини.

Мисливська фауна в лісах лісгоспу представлена кабанамі, козулями, оленями, зайцями та лисицями. Полювання носить спортивний характер.

Крім задоволення потреб народного господарства в деревині і продукції побічних лісових користувань, лісові насадження мають важливе природоохоронне і рекреаційне значення.

4. Екологічні цінності

4.1 Виявлення та картування

У Чернівецькому надлісництві наявний список репрезентативних ділянок сформований на основі виявлених ділянок аборигенних екосистем, які взяті під охорону, на яких заборонено проведення будь яких господарських заходів, окрім спрямованих на підтримання та посилення функцій цих ділянок. В списку репрезентативних ділянок представлені аборигенні екосистеми і ті які могли б існувати у природних умовах у межах території надлісництва. З працівниками Чернівецького надлісництва регулярно проводиться навчання щодо збереження в природному стані репрезентативних ділянок, їх моніторинг та повідомлення щодо виявлення негативних природних та антропогенних змін на їх території.

З метою дотримання Чернівецьким надлісництвом Принципу 9 FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України, а саме підтримання та збагачення особливих цінностей для збереження, визначення особливо цінних для збереження територій, сформовано перелік та опис ОЦЗ та ділянок лісового фонду Чернівецького надлісництва на яких вони розташовані. В переліку описані ОЦЗ а саме:

ОЦЗ 1: Видове різноманіття

ОЦЗ 3 : Екосистеми та оселища ;

ОЦЗ 4 : Критичні послуги екосистем ;
ОЦЗ 6 : Культурні цінності.

Чернівецьким надлісництвом регулярно , згідно програми моніторингу, проводиться моніторинг та оцінка стану ОЦЗТ. Визначення і встановлення ОЦЗТ проводиться за участі зацікавлених сторін.

Репрезентативні ділянки та ОЦЗТ наносяться на картографічні матеріали Чернівецького надлісництва, з метою їх визначення місць розташування і обстеження в натурі працівниками надлісництва.

4.2 Режим охорони

Для Чернівецького надлісництва основою для дотримання вимог, щодо визначення для збереження рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів тваринного і рослинного світу та заходи щодо їх збереження і відтворення є Червона книга України, Бернська Конвенція, Боннська конвенція, Зелена книга України.

Матеріалами базового лісовпорядкування , якими користується в процесі своєї господарської діяльності Чернівецьке надлісництво, виділені території для включення до Смарагдової мережі, які наведені в таблиці 4.2.

На виконання положень Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі, ратифікованих Україною у 1996 році, українськими науковцями, на основі відомих місцезнаходжень видів тварин і рослин, включених до Резолюції 4 та 6 Бернської конвенції , було визначено території Смарагдової мережі. У 2019 році на засіданні Постійного комітету Бернської конвенції була затверджена сучасна схема Смарагдової мережі України.

Території виділені для включення до Смарагдової мережі приведені у табл. 4.2.1.

4.2.1. Території виділені для включення до Смарагдової мережі

Назва лісництва	Перелік кварталів,	Площа, га	Коротка характеристика території
Сторожинецьке	1-35	3012,1	РЛП Чернівецький UA0000085
Банілівське	26;27;29-36	997,0	Зубровиця UA0000084
Красноільське	12-29	2730,2	-*-
Лаурське	1-34	4159,9	-*-
Чорнівське	6,7,8,16-90	4165,0	UA 0000085
Ревнянське	1-25,27	2497,0	- * -
Садгірське	1-60	2992,7	- * -
Кучурівське	1-36	2168,2	- * -
Кузьмінське	1-42,44-54	2585,8	- * -
Тереблеченське	42, 48	104,4	Територія смарагдової мережі UA 0000085
Разом		22400,2	

Відповідно до статті 52 Закону України «Про природно-заповідний фонд

України» та схваленого висновку ГС «Всесвітній фонд природи України» ідентифіковано квазіпраліси.

4.2.2. Наявність пралісів, квазіпралісів і природних лісів

Назва лісництва	Квартал	Виділ, підвиділ	Площа, га	Коротка характеристика території
1. Квазіпраліси				
Кучурівське	10	13	6,0	10 Бкл 95 років
	11	8	4,0	7Бкл2Гз1Дз 110 років
	12	6	20,0	8Бкл1Гз1Дз 120 років
Разом			30,0	
Чорнівське	12	8	10,0	10Бкл+Яв 140 років
	28	1	10,0	10Бкл+Яв,Дз 140 років
Разом			20,0	
Гільчанське	29	25-27,29,30	68,1	«Гільчанська»
Красноільське	12	6,12	44,7	«Чолдан»
	27	15,17,21,22	34,4	«Занога»
Лаурське	13	4	21,5	«Фалькауци»
Всього			218,7	
2. Праліси				
Красноільське	23	7,24	31,9	«Палтин»
	23	4,22,34,35	62,5	«Цолан»
	28	7-9,11-13	106,0	«Лунка»
Лаурське	26	2,12	37,4	«Буково»
Разом			237,8	

5. Природоохоронні заходи

5.1 Збереження біорізноманіття

На території Чернівецького надлісництва є ряд природних екосистем, які відносяться до територій природно-заповідного фонду, що наведені в таблиці 5.1

Таблиця 5.1

Відомості про об'єкти природно-заповідного фонду

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
Регіональні ландшафтні парки					
«Чернівецький», розпорядження Чернівецької ОДА від 08.02.1996 р. за № 87-Р	3019,0	Сторожинецьке л-во, кв.1-35	3012,1	Сторожинецьке л-во, кв.1-35	Уточнення площ при виготовленні держактів
«Чернівецький» Розпорядження обласної державної адміністрації №87-р від 08.02.96 р., рішення 20-ї сесії обласної ради 4-го скликання	2585,8	Кузьмінське л-во, кв.1-42,44-54	2585,8	Кузьмінське л-во, кв.1-42,44-54	
	2992,7	Садгірське л-во, кв.1-60	2992,7	Садгірське л-во, кв.1-60	
	2556,0	Ревнянське л-во, кв.1-27	2556,0	Ревнянське л-во, кв.1-27	
	2153,4	Кучурівське л-во, кв.1-36	2153,4	Кучурівське л-во, кв.1-36	
	5063,0	Чорнівське л-во, кв.1-91	5063,0	Чорнівське л-во, 1-91	
Разом:	18369,9		18369,9		

в тому числі:

Заповідні лісові урочища

«Берда» Рішення обл- виконкому №198 від 30.05.79 р.	14,9	Чорнівське л-во, кв.39 в.3,4	14,9	Чорнівське л-во, кв.39 в.3,4
«Ділянка рідкіс- них рослин» Рішення обл- виконкому №198 від 30.05.79 р.	10,2	Чорнівське л-во, кв.62 в.24,25,26 кв.71 в.7	10,2	Чорнівське л-во, кв.62 в.32-34 кв.71 в.7
«Коцюба» Рішення обл- виконкому №198 від 30.05.79 р.	20,0	Чорнівське л-во, кв.12 в.8 кв.28 в.1	20,0	Чорнівське л-во, кв.12 в.8 кв.28 в.1
«Луківка» Рішення обл- виконкому №198 від 30.05.79 р.	15,0	Чорнівське л-во, кв.45 в.8	15,0	Чорнівське л-во, кв.45 в.8
«Рукав» Рішення обл- виконкому №198 від 30.05.79 р.	30,3	Чорнівське л-во, кв.46 в.4,7 кв.47 в.4 кв.60 в.1,2,13	30,3	Чорнівське л-во, кв.46 в.4,6 кв.47 в.4 кв.60 в.1,2,13,1-3
«Ринва» Рішення обл- виконкому №198 від 30.05.79 р.	33,0	Ревнянське л-во, кв.8 вид.2,7	33,0	Ревнянське л-во, кв.8 в.2,5,8
«Буковий праліс» Рішення обл- виконкому №198 від 30.05.79 р.	27,0	Ревнянське л-во, кв.5 в.1	27,0	Ревнянське л-во, кв.5 в.1-4,24,26
«Кривка» Рішення обл- виконкому №198 від 30.05.79 р.	13,0	Кучурівське л-во, кв.17 в.3	13,0	Кучурівське л-во, кв.17 в.3
«Маловатий» Рішення 17-ї сесії обласної ради 23-го скли- кання» №171-17/01 від 20.12.01 р.	25,9	Кучурівське л-во, кв.12 в.8,11 кв.13 в.1	25,9	Кучурівське л-во, кв.12 в.6 кв.13 в.1
«Вісім берек» Рішення обл- виконкому №198 від 30.05.79 р.	7,7	Кузьмінське л-во, кв.1 в.5	7,7	Кузьмінське л-во, кв.1 в.9
Разом:	197,0		197,0	

«Праліс дуба скельного» Рішення 6-ї сесії обласної ради 24-го скликання» №127-6/02 від 27.12.02 р.	5,0	Кузьмінське л-во, кв.5 в.10	5,0	Кузьмінське л-во, кв.5 в.11	
«Віковий дуб» Рішення 6-ї сесії обласної ради 24-го скликання» №127-6/02	0,1	Кузьмінське л-во, кв.7 в.5	0,1	Кузьмінське л-во кв.7 в.5	
«Ділянка рідкісних рослин» Рішення облзиконкому №198 від 30.05.79 р., рішення 6-ї сесії обласної ради 23-го скликання» №14-6/99 від 10.03.99 р.	2,1	Турятське л-во кв.1 в.28,17	2,1	Турятське л-во кв.1 в.5	
«Чотири велетні» Рішення 17-ї сесії обласної ради 23-го скликання» №171-17/01	0,4	Тарнавське л-во, кв.9 в.5	0,4	Тарнавське л-во кв.9 в.31	
«Королівський», гідрологічна, рішення Чернівецького облвикон-кому від 16.01.1991 р. за № 22	0,5	Банилівське л-во, кв.20 в.7	0,5	Банилівське л-во, кв.20 в.7	
«Праліс модрина європейської», ботанічна, рішення Чернівецького облвиконкому від 17.10.1984 р. за № 216	0,9	Чудейське л-во, кв.8 в.9	0,9	Чудейське л-во, кв.8 в.12	зміна літерації без змін меж об'єкта ПЗФ
«Мала Лоза», гідрологічна, Чернівецької ОДА від 24.09.2008 р. за № 229-22/08	2,2	Лаурське л-во, кв.17 в.22	2,2	Лаурське л-во, кв.17 в.29	зміна літерації без змін меж об'єкта ПЗФ
«Праліс грабово-буково-дубовий», ботанічна, рішення Чернівецького облвиконкому від	5,0	Їжівське л-во, кв.70 в.7	5,0	Їжівське л-во, кв.70 в.7	

17.10.1984 р.
за №216

«Липа дрібнолиста», ботанічна, рішення 7-ї сесії Чернівецької облради V скликання від 16.10.2006 р. за № 105-7/06	3,0	В.-Петрівецьке л-во, кв.1 в.24	3,0	В.-Петрівецьке л-во, кв.1 в.27	зміна літерації без змін меж об'єкта ПЗФ
«Берна», ботанічна, рішення 7-ї сесії Чернівецької облради V скликання від 16.10.2006р. № 105-7/06	5,0	В.-Петрівецьке л-во, кв.59 в.9	5,0	В.-Петрівецьке л-во, кв.59 в.9	
«Городище», археологічна, рішення 7-ї сесії Чернівецької облради V скликання 16.10.2006р. за № 105-7/06	10,6	В.-Петрівецьке л-во, кв.1 в.33-35; кв.5 в.4, 6; кв.6 в.1	10,6	В.-Петрівецьке л-во, кв.1 в.33-35; кв.5 в.4,6; кв.6 в.1	
«Палтин», пралісова, рішення 2-ї сесії Чернівецької облради VIII скликання 30.03.2021р. № 79-2/21	31,9	Красноільське л-во, кв.23, в.7,24	31,9	Красноільське л-во, кв.23, в.7,24	
«Буково», пралісова, рішення 2-ї сесії Чернівецької облради VIII скликання 30.03.2021р. № 79-2/21	37,4	Лаурське л-во, кв.26 в.2,12	37,4	Лаурське л-во, кв.26 в.2,12	
«Цолан», пралісова, рішення 2-ї сесії Чернівецької облради VIII скликання 30.03.2021р. № 79-2/21	62,5	Красноільське л-во, кв.23, в.4,22, 34,35	62,5	Красноільське л-во, кв.23, в.4,22, 34,35	
«Лунка», пралісова, рішення 2-ї сесії Чернівецької облради VIII скликання 30.03.2021р. № 79-2/21	106,0	Красноільське л-во, кв.28, в.7-9; 11-13	106,0	Красноільське л-во, кв.28, в.7-9; 11-13	
«Чолдан», квазі-пралісова, рішення	44,7	Красноільське л-во, кв.12, в.6,12	44,7	Красноільське л-во, кв.12, в.6,12	

2-ї сесії
Чернівецької
облради VIII
скликання
30.03.2021р. № 79-
2/21

«Гільчанська»,
квaziпралісова,
рішення 2-ї сесії
Чернівецької
облради VIII
скликання
30.03.2021р. № 79-
2/21

68,1 Гільчанське л-во,
кв.29, в.25-29, 34,35

68,1 Гільчанське л-во,
кв.29, в.25-29, 34,35

«Фалькауци»,
квaziпралісова,
рішення 2-ї сесії
Чернівецької
облради VIII
скликання
30.03.2021р. № 79-
2/21

21,5 Лаурське л-во, кв.13
в.4

21,5 Лаурське л-во, кв.13
в.4

«Занога»,
квazi-пралісова,
рішення 2-ї сесії
Чернівецької
облради VIII
скликання
30.03.2021р. № 79-
2/21

34,4 Красноїльське
л-во, кв.27, в.15,
17,21,22

34,4 Красноїльське
л-во, кв.27, в.15,
17,21,22

«Регат»
Рішення 22-ї сесії
обласної ради V
скликання від
24.09.08
№ 229-22/08

0,04 кв.21 вид.31
(площа
виділу
0,1 га)

0,1 кв. 21 вид. 31

Разом: 443,2

443,2

Заказники загальнодержавного значення

«Лунківський»,
наказ Мінеколо-гії
та природних
ресурсів України
від 21.01.2016 р. за
№ 21

106,0 Красноїльське
л-во, кв.28, в.7-9;
11-13

106,0 Красноїльське
л-во, кв.28, в.7-9;
11-13

«Петривецький»,
наказ Мінеколо-гії
та природних
ресурсів України
від 05.01.2016 р. за
№ 1

181,0 В.-Петривецьке
л-во, кв.55;67

181,0 В.-Петривецьке
л-во, кв.55;67

Разом: 287,0

287,0

Заказники місцевого значення

«Зубровиця», рішення 32-ї сесії Чернівецької обл- ради V скликання від 07.10.2009 р. за № 252-32/09	1817,9	Банилівське л-во, кв.1-36	1817,9	Банилівське л-во, кв.1 (в.1-6,8-12,14, 18, 21-25,47),2(в.1- 40),3-4, 5(в.1,26-28), 6(в.1-3,7-9, 13-16,18, 19),7,8(в.1-8,10,12- 14,18,22-24), 9(в.1,2, 4,6,7,9-19,22,34,36), 10(в.3,5-6,11),	організація нових виділів та зміна літе- рації без змін меж об'єкта ПЗФ
				11(в.1-24,30-31,55), 12(в.3,5-7,9-10,12- 18,29-30),13(в.1-30, 70),14(в.1-6,8-14,16- 17),15(в.1-11,13,16, 19,22,23,27,29),16(в.1- 2,7-9,11),17(в.1-5,7, 10- 11,14-15,18-21, 25, 42),18(в.1,6-13,16-20, 22,27-31,46),19(в.1,3- 6,8-10,14-40, 45-52, 57- 60,62-68,71), 20(в.1-6,8- 17,19-20, 24-25,28- 38,56-58), 21(в.3- 9),22(в.2-5,7-9, 11,13- 14,16-22,24), 23(в.4,6- 8,10-13,15, 17- 19,23),24(в.1,3,6-7, 9,11- 15,17-19,21), 25(в.2- 4,9,12,23-26,29, 31),26(в.1-5,7,11-13, 15- 16,23-25), 27(в.1- 39,45,49,53), 28(в.1- 14),29(в.2-20),30(в.1- 3,6-7,9,11,17-26,42, 54- 56),31(в.2,7-8), 32(в.8- 11,13-17,34), 33(в.1,5- 6),34(в. 4,7-8), 35(в.1- 6,9,11-16), 36(в.1- 9,11,13-16,22-24)	
2029,7	Гільчанське л-во, кв.1-27, 29	2029,7		Гільчанське л-во, кв.1(в.1,3,6-11,13,16- 21,24-26,28,30-45), 2(в.1- 3,5-7,9,11-13,16-17,19- 20,22-28,40), 3(в.1-7,9- 19,22,23,25, 27,28,30- 37,39-46,48-52,56- 58),4(в.1,2,5-7, 9,10,13,21,24,26, 29-32, 34-39,43),5(в.1,3-10,15, 19-21,26-28,31-36),6,7 (в.1-3,5,7,11-16,19-23, 25,26,30,31), 8(в.1-4,6- 17),9(в.1-26),10(в.1-4, 6-10,13,15-17,19,21-27),	організація нових виділів та зміна літе- рації без змін меж об'єкта ПЗФ
				11(в.1-2,4-8,10-23,25- 29,32-37),12,13(в.1- 10,12-32,34,36-63,70,	

1467,0	Чудейське л-во, кв.1-28	1467,0	76,78),14(в.1-7,9-14, 16-31,33,34,36,39,40, 42-44,46,47,49-53,55, 58,68-70,72-77), 15 (в.1-35),16(в.1-3,6-13, 15-19,21-24,27-29, 31-33,35-40),17(в.1,2,6, 8-12,14-20), 18(в.1-28),19(в.1-10,12-14, 18-23),20(в.1-11,14, 16-27),21(в.1-4,9-13), 22(в.1-6,8-25),23(в.1, 2,5-8,13-17),24(в.1,2, 5-8,10-13),25(в.2-3,8, 10-14,24,26), 26(в.2-3, 5-9,11,14-18),27(в.5-9,11-15,18,25-29), 29(в.8,14-24,28,31-34)	організація нових виділів та зміна літератури без змін меж об'єкта ПЗФ	
2980,7	Красноїльське л-во, кв.1-29	2980,7	Чудейське л-во, кв.1 (в.1-18,22),2(в.1-20), 3-5,6(в.2-4,6,9-10,12, 13,22-24),7(в.1,2,4-24),8(в.1,5-11,13-26, 39-40),9(в.3-16,41-42), 10 (в.4-20),11(в.1-2,4-18),12(в.2-16),13(в.1-3,7-11,14-23),14(в.5-19),15(в.13-32),16(в.2-12),17(в.1-10),18(в.1-7),19(в.1-16),20(в.1-19),21(в.1-37),22(в.1-11),23(в.2-6,8-11,14), 24(в.1-20),25(в.3-8,10-11),26(в.4,8-9,13-15, 18-19),27(в.5-6,8-9,11, 13-17,24),28(в.1-20)	організація нових виділів та зміна літератури без змін меж об'єкта ПЗФ	
2625,7	Лаурське л-во, кв.1-34	2625,7	Красноїльське л-во, кв.1(в.1-21,31,32,36, 38-51),2(в.1-6,8-10), 3(в.1-10,12-14), 4-5, 6(в.1-2, 7-8,10-13,15-16,20-21),7-11, 12(в.1, 6-10,13-14, 17-18,21-23),13-14,15(в.1-11, 13-16,18-23,29-35), 16(в.1-6,14-16), 7(в.1-5,7-13,16-20),18 в.1-10,12,14-19,24-32), 19(в.1-8,10-11,17),20 (в.2-7,9-30),21(в.1,3-8,10-13),22(в.4-5,7-8), 23(в.1-3,5-6,8-13,15-17,19-20,22-29,36-37, 42),24(в.2-17,19-24, 26-39,62),25(в.1-3,5,7-12),26 (в.1,3-5,8-14), 27(в.1-14,18,20, 22-26), 28(в.1-5,7-18), 29(в.2-4,6-11)	Лаурське л-во, кв.1 (в.10-14),2(в.6-14), 3 (в.10-45),4(в.1,3-5,8-	організація нових виділів та

				11,13-14,16-17,19, 21-29),5(в.1-5,8-12,15,16, 19-20,22,25-26,30,32-46,49-50),6(в.1-2,4,6-7, 9,11,13-15,17,21,23-27,29-31,33-38),7(в.1-15,20, 22-28,30-31), 8(в.1-5,7, 9-20,25-27, 29-37,39-44), 9(в.1-2, 4-6,9-11,13-21, 24-31, 36-37),10(в.1,7, 10,12-25),11(в.1-4,6-10,12, 16-20,23-25,27-28,30-32,36),12,13(в.1-12), 14,15(в.1-4,6-8,10-14, 16-20),16(в.1,4-7,9-12),17(в.1,4-12,14,19, 21-22,26-27,29,32-39, 41-43),18-19,20(в.1-9, 11-15,17-19, 21-26), 21(в.1-12,16-27, 30-33,36-38,43-46,48-49, 53-59),22(в.1-2,7),23 (в.1-10,12-13,17-20, 30-31),24(в.1-11,15, 17,25, 27-33),25(в.1,2, 6,13, 15-19,24,27-31), 26(в.1,3-5,7,9-11,13-15),27(в.1-3,6-10,12, 17-22,24-25,29-31,33, 35-36),	зміна літе- рації без змін меж об'єкта ПЗФ
				28 (в.1-10,13-16,19,20, 22,26,28-34) 29(в.1-6, 8-10,13-22, 26-27,31, 35,41-46,48-50,53-56), 30(в.1-7,9-12,14-16, 20-26,29-30, 33,35,38-41),31(в.1-5,8,11,13, 16-18,22,27-28,32,34, 36-38),32 (в.2-5,9-15), 33(в.1,2,4-7,9,11,12), 34(в.1-6,8, 16,18,27, 32)	
Всього по заказнику «Зубровиця»	10921,0		10921,0		
«Красноільський», рішення 7-ї сесії Чернівецької обл- ради V скликання від 16.10.2006 р. за № 105-7/06	995,0	Красноільське л-во, кв.4,5, 7-11,13,14	995,0	Красноільське л-во, кв.4,5,7-11,13,14	
«Словач» Рішення 22-ї сесії обласної ради V скликання від 24.09.08 № 229-22/08	4,6	кв.1 вид. 10, 12,14,15,36, 40	4,6	кв.1 вид. 10, 12, 14, 15, 36, 40	
«Монастирський ліс» Рішення	39,0	кв.5 вид.1-10, 18	39,0	кв. 5 вид. 1-10, 18	

облвиконкому від
30.05.79 № 198;
рішення 22-ї сесії
обласної ради V
скликання від
24.09.08
№ 229-22/08

Разом:	11959,6	11959,6
Усього	28398,6	28398,6

Охорона та збереження, господарські заходи на території об'єктів ПЗФ здійснюється на основі природоохоронних зобов'язань.

Вся господарська діяльність Чернівецького надлісництва спрямована на збереження природного складу лісів, що враховується під час проведення рубок формування та оздоровлення лісів, рубок головного користування, планування лісовідновлювальних робіт (використання посадкового матеріалу аборигенних лісоутворюючих порід, сприяння природному відновленню). При проведенні запланованих робіт із лісозаготівлі на рубках головного та проміжного користування звертається увага на залишення порубкових залишків та неліквідної деревини для перегнивання, залишення на суцільних зрубках окремих дерев або їх груп для збільшення біорізноманіття.

5.2 Охорона раритетних видів

Заходи із збереження рідкісних видів та тих, що перебувають під загрозою проводяться у відповідності до :

- охоронних зобов'язань по ПЗФ;
- наказу «Про визначення ознак особливих цінностей для збереження (ОЦЗ), їх визначення, охорону і моніторинг на території господарювання Чернівецького надлісництва;
- наказу «Про виявлення рідкісних видів, їх охорону і моніторинг по Чернівецькому надлісництву;
- наказу «Про особливості відведення лісосік, та дотримання вимог лісової сертифікації за схемою FSC- стандарту при проведенні рубок, згідно FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України»;
- програми затвердження ознак особливо цінних для збереження територій ОЦЗ на території Чернівецького надлісництва, їх визначення, охорону та регулярний моніторинг;
- програми навчання працівників Чернівецького надлісництва, підрядників, а також інформування зацікавлених сторін щодо запобігання збору, полювання чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під загрозою, видів на території лісового фонду Чернівецького надлісництва.

В межах ділянок ОЗЛД обмежене господарювання згідно законодавства. При відводах і таксації лісосік головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів, обов'язковим є проведення обстеження даних площ на факт виявлення рідкісних видів.

При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно

переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису. Проводиться картування місць зростання та розташування популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни, для забезпечення їх збереження під час здійснення господарської діяльності.

При лісозаготівлях враховуються календарні строки проведення заходів (режиму тиші) та безпечні для довкілля технологічні процеси. Здійснюється контроль лісничих за дотриманням працівниками природоохоронних вимог під час виконання лісгосподарських робіт. Проводяться рейди лісовою охороною.

Проводиться інформування громадськості та зацікавлених осіб про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, оселищ, встановлених режимів охорони.

Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

«План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин»

№	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Створення об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) в місцях зростання, або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, значимих на регіональному рівні	Охорона держлісфонду, рубки не проводяться	Спеціаліст и надлісництва та філії, зацікавлені сторони
2	Проведення обстеження лісових ділянок під час відводів і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів	Збереження ключових біотопів і об'єктів біорізноманіття.	Спеціаліст и надлісництва та філії, лісничі, зацікавлені сторони.
3	Картування місць зростання, або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, для забезпечення їх збереження під час здійснення господарської діяльності.	На картах-схемах надлісництва (лісництва) наносяться розташування рідкісних та зникаючих видів та біотопів	Спеціаліст и надлісництва, лісничі.
4	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів флори і фауни та встановлення їх режиму охорони.		Начальник надлісництва та його помічник, інженерно-технічні

			працівники філії

На території лісонасаджень надлісництва виявлені рідкісні і зникаючі види флори і фауни ,які охороняються згідно законодавства і висновку з оцінки впливу на довкілля у межах місць їх поширення.

Рідкісні та раритетні види флори та фауни на території лісового фонду Чернівецького надлісництва філії «Подільський лісовий офіс»

Назва виду наукова	Назва виду звичайна	Червона книга України,	Бернська конвенція, додаток	Вашингтонська конвенція, додаток	Бонська конвенція, додаток	АЕWA	EUROBATS	Європ. Червоний список, категорія	Червона книга МСОП (IUSN)
КОМАХИ									
<i>Aglia tau</i>	Сатурнія руда	Вр							
<i>Apatura iris</i>	Райдужниця велика, мінливець великий	Вр							
<i>Callimorpha dominula</i>	Ведмедиця-господиня	Вр							
<i>Calopteryx virgo</i>	Красуня-діва	Вр							
<i>Calosoma sycophanta</i>	Красотіл пахучий	Вр							
<i>Iphiclides podalirius</i>	Подалірій	Вр							
<i>Lucanus cervus</i>	Жук-олень	Рд	3						
<i>Papilio machaon</i>	Махаон	Вр							
<i>Osmoderma barnabita</i>	Жук-самітник	+	+						
<i>Calosoma sycophanta</i>	Красотіл пахучий	+						+	
<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Плоскотілка червона	+							
<i>Cerambyx cerdo</i>	Вусач дубовий Великий	+	+					+	+
<i>Morimus funereus</i>	Морімуc темний								
<i>Rosalia alpina</i>	Розалія альпійська	+							
<i>Aromia moschata</i>	Вусач мускусний	+							
<i>Xylocopa valga</i>	Ксилокопа звичайна	+							
ЗЕМНОВОДНІ									
<i>Rana arvalis</i>	Гостроморда жаба		2					LC	LC
<i>Bombina variegata</i>	Кумка жовточерева	+							

ПЛАЗУНИ									
<i>Lacerta viridis</i>	Ящірка зелена	+							
<i>Coronella austriaca</i>	Мідянка звичайна	+	2						

ПТАХИ

<i>Aquila pomarina</i>	Підорлик малий	Рд	2	2	1,2				
<i>Ciconia ciconia</i>	Лелека білий		2		2	+			
<i>Ciconia nigra</i>	Лелека чорний	Рд	2	2	2	+			
<i>Circus cyaneus</i>	лунь польовий	Рд	2	2	1,2				
<i>Cuculus canorus</i>	Зозуля звичайна		3						
<i>Dendrocopos major</i>	Дятел звичайний		2						
<i>Dendrocopos medius</i>	Дятел середній		2						
<i>Dendrocopos minor</i>	Дятел малий		2						
<i>Fringilla coelebs</i>	Зяблик		3						
<i>Lanius collurio</i>	Сорокопуд терновий		2						
<i>Lullula arborea</i>	Жайворонок лісовий		3						
<i>Luscinia luscinia</i>	Соловейко східний		2		2				
<i>Parus major</i>	Синиця велика		2						
<i>Passer montanus</i>	Горобець польовий		3						
<i>Picus viridis</i>	Жовна зелена	Вр	2						
<i>Sitta europaea</i>	Повзик		2						
<i>Turdus merula</i>	Дрізд чорний		3		2				
<i>Turdus philomelos</i>	Дрізд співочий		3		2				
<i>Circaetus gallicus</i>	Зміїд	+	+						
<i>Columba oenas</i>	Голуб-синяк	+	+						
<i>Strix uralensis</i>	Сова довгохвоста								
<i>Lanius excubitor</i>	Сорокопуд сірий	+	+						
<i>Picus canus</i>	Жовна сива		+						

ССАВЦІ

<i>Capreolus capreolus</i>	Козуля європейська		3						
<i>Lepus europaeus</i>	Заєць сірий		3						
<i>Sciurus vulgaris</i>	Вивірка звичайна		3						
<i>Spalax graecus</i>	Сліпак буковинський	+							
<i>Nyctalus noctula</i>	Вечірниця дозріра	+	+	+	+		+		+
<i>Felis silvestris</i>	Кіт лісовий	+	2						
<i>Mustela putorius</i>	Тхір темний	+	+						+

Моніторинг дослідження щодо впливу на види та оселища об'єктів занесених в список, що охороняються Конвенцією про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі здійснюється шляхом щоквартального обстеження територій провадження планової діяльності, під час яких ідентифікуються рідкісні види тварин і рослин та оселищ і місця зростання та перебування видів тварин та рослин занесених до Червоної книги України. Основний період ідентифікації місцезростань рідкісних рослин – період активної вегетації.

Охорона видів, занесених до даного переліку, забезпечується шляхом таких заходів як:

- встановлення особливого правового статусу, заборона, або обмеження їх використання;
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня;
- системна робота щодо виявлення місць їх розташування, проведення постійного спостереження за станом популяції, створення на територіях де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються;
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час ведення господарської діяльності, вирішення питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проектно-планувальної документації, екологічної експертизи.

5.3 Водоохоронні заходи

Характеристика рік та водойм, розташованих на території Чернівецького надлісництва, наведено в таблиці 3.2.2. плану ведення господарства.

При проведенні робіт на лісосіках негативний вплив на водні об'єкти, а саме забруднення, засмічення та виснаження водних ресурсів або погіршення якості вод, порушення гідродинамічного режиму поверхневих та підземних вод, вплив на гідрологічний та гідрохімічний стани поверхневих водойм не передбачається.

З метою не допущення забруднення, замулення та виснаження водних об'єктів, а також збереження ареалів рослинного та тваринного світу на територіях, прилеглих до цих водних об'єктів, установлені водоохоронні зони та прибережні особливо захисні ділянки, на території яких проведення рубок головного користування забороняється.

Суттєвого впливу на водні об'єкти під час провадження планової діяльності не передбачається, так як у лісових ділянках виділені смуги лісів уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, інших водних об'єктів з категорії експлуатаційних лісів за нормативами згідно з постановою « Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» (постанова КМУ від 16.05.2007 №733) та віднесено до категорії захисних лісів.

Водопостачання працівників зайнятих на виконанні лісгосподарських робіт, здійснюється привізною водою питної якості, що підвозиться господарським транспортом від джерела централізованого постачання.

Працівниками лісової охорони здійснюється постійний моніторинг насаджень у водоохоронних зонах, за їх повідомленнями проводиться ряд заходів щодо збереження і посилення водоохоронних функцій насаджень.

5.4 Грунтозахисні заходи

Грунтовий покрив Чернівецького надлісництва неоднорідний, представлений переважно дерново-підзолистими, сірими лісовими. Грунтоутворюючими породами є піщані та глинисто-піщані водно-льодовикові відклади.

При проведенні господарської діяльності на території Чернівецького надлісництва на лісову підстилку та поверхню ґрунтів можливий вплив у вигляді механічного порушення ґрунту технікою, яка буде використовуватись під час лісозаготівлі. Станом на сьогодні не виявлено явних пошкоджень ґрунтового покриву та проявів де градаційних процесів під впливом водної, вітрової ерозії або обумовлених проведенням лісгосподарських робіт. Суттєвих пошкоджень ґрунтового покриву, в процесі лісгосподарської діяльності, в межах обстежуваних спеціалістами при проведенні після проектного моніторингу звіту з ОВД, не виявлено. З Метою збереження ґрунтів, їх водно-фізичних властивостей, запобігання ерозійним процесам під час лісозаготівлі використовуються машини та механізми, що забезпечують мінімальне пошкодження ґрунтів.

У процесі реалізації планової діяльності на локальній території відбуваються незначні фізичні впливи на геологічне середовище.

Відповідно до Звіту з ОВД та звітів з після проектного моніторингу, проявів розвитку водної чи вітрової ерозії на підставі проведених обстежень не виявлено. Рівнинний рельєф, лісова підстилка та наявність розвинутої підлісної рослинності захищають поверхню ґрунту від проявів водної ерозії, практично виключають прояви ерозійних процесів.

5.5 Оцінка впливу на довкілля (ОВД)

Дотримуючись процедури проведення оцінки впливу на довкілля Чернівецьке надлісництво отримало відповідні висновки з оцінки впливу на довкілля по Чернівецькій філії лісового господарства. Відповідно до отриманих висновків з оцінки впливу на довкілля для планової діяльності встановлюються умови використання територій та природних ресурсів під час провадження планової діяльності, розроблено план після проектного моніторингу.

Оцінка впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС) проводиться з урахуванням обсягів і інтенсивності лісгосподарських заходів, а також унікальності задіяних ресурсів.

ОВНС проводиться до початку будь яких заходів і складається з виявлення, аналізу, обліку прямих, побічних та інших наслідків на навколишнє середовище. Оцінка сприяє прийняттю екологічного і соціального управлінського рішення, щодо реалізації запланованої діяльності з урахуванням екологічних наслідків і громадської думки, а також дає можливість розробити заходи по зменшенню впливу на довкілля.

6. План господарських заходів

6.1 Розрахункова лісосіка

Щорічний обсяг заготівлі від рубок головного користування Чернівецького надлісництва регулюється встановленою розрахунковою лісосікою, попередньо затвердженою для філії Чернівецьке лісове господарство на 2023-2030 роки. Зведена розрахункова лісосіка для Чернівецького надлісництва наведена в таблиці 6.1

Таблиця 6.1

Розрахункова лісосіка на 2023-2030 роки

(ліквідна деревина, тис.куб.м.)

Категорія лісів	Усього	У тому числі по господарствах												
		Хвойне				Твердолистяне					М'яколистяне			
		усього	соснова	ялинова	ялицева	усього	дубова	букова	ясенова	грабовая	усього	березова	осикова	чорнольхова
2	4,27					4,05	0,37	2,97	0,15	0,56	0,22	0,08		
3	3,89					2,48	0,15	0,59		1,74	1,41		0,07	0,23
4	66,54	15,79	0,36	1,67	13,76	48,69	7,66	36,81	1,04	3,18	2,06	0,8	0,41	0,76
Разом	74,7	15,79	0,36	1,67	13,76	55,22	8,18	40,37	1,19	5,48	3,69	0,88	0,48	0,99

Чернівецьким надлісництвом дотримуються обсяги лісокористування встановлені затвердженими матеріалами лісовпорядкування. Контроль дотримання використання лісових ресурсів від рубок головного користування здійснюється Південно-західним міжрегіональним Управлінням лісового та мисливського господарства при виписці лісорубних квитків, фахівцями та спеціалістами філії «Подільський лісовий офіс» при формуванні і перевірці звітності, начальником Чернівецького надлісництва при здійсненні та плануванні господарської діяльності надлісництва.

6.2 План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок

В процесі своєї господарської діяльності, щодо проведення рубок формування та оздоровлення лісів і інших рубок, Чернівецьке надлісництво керується щорічними обсягами, які є обґрунтованими і запроектованими матеріалами базового лісовпорядкування.

План рубок формування та оздоровлення лісів запроектований базовим лісовпорядкуванням

Лісництво	Разом по лісництву га/куб.м	Освітлення га/куб.м	Прочищення га/куб.м	Проріджування га/куб.м	Прохідні рубки га/куб.м	Лісовідновлення і га/куб.м
Банилівське	160,8/1490	64,2/170	67,6/410	24,9/650	4,1/260	-/-
Буденєцьке	138,3/3790	23,6/70	44,0/440	24,1/790	46,6/2490	-/-
Верхньопетрівцьке	271,4/11480	37,6/140	42,3/310	47,4/1760	144,1/9270	-/-
Гільчанське	176,8/2760	54,8/160	85,7/740	27,7/830	8,6/1030	-/-
Їжівське	201,2/5510	49,0/180	61,0/380	33,0/930	58,0/3970	0,2/50
Жадівське	70,3/1630	11,1/30	27,0/170	9,9/140	22,3/1290	-/-
Красноільське	34,5/690	3,7/10	9,4/60	21,2/600	0,2/20	-/-
Лаурське	48,3/1700	7,9/20	6,4/50	24,8/680	7,1/490	2,1/460
Сторожинецьке	156,8/12560	14,3/60	15,9/90	14,2/230	92,2/7580	20,2/4600
Чудейське	128,7/2070	41,8/160	54,6/370	19,9/790	12,4/750	-/-

Кузьмінське	164,0/14060	15,9/60	18,9/140	20,6/360	78/4130	30,6/9370
Кучурівське	199,8/13910	14,6/30	10,7/70	5,8/110	165/12800	3,7/900
Кіцманське	46,1/2600	1,7/10	3,4/20	6,2/70	34,8/2500	-/-
Ревнянське	112,2/7970	15,5/50	16,9/100	19,7/420	46,6/3450	13,5/3950
Садгірське	146,2/9950	25,4/120	1,9/80	35,7/540	51,3/3050	20,9/6160
Гарнавське	120,4/4330	17,7/50	15,6/90	30,2/600	56,9/3590	-/-
Гурятське	103,3/3240	26,1/100	11,3/90	16,4/180	49,5/2870	-/-
Чорнівське	327,1/32820	8,5/30	9,2/60	4,4/60	260,6/20010	44,4/12660
Герцаївське	56,0/2200	7,9/10	6,3/40	17,2/230	14,7/680	9,9/1240
Тереблечанське	171,4/4830	36,9/140	30,2/170	44,8/890	58,4/3430	1,1/200
Заставнівське	47,5/698	-/-	-/-	24,4/240	23,1/458	-/-
Разом:	2881,1/140288	478,2/1600	549,3/3880	472,5/11100	1234,5/84118	146,6/39590

Технологічні карти на розробку лісосік всіх видів рубок складаються відповідно Додатку 2 до Мінімальних вимог щодо безпеки та здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями (пункт 8 глави 1 розділу X) (НПАОП 02.0-7.01-23), де в розділі (VIII. Природоохоронні вимоги) вказуються заходи з мінімізації впливу на довкілля при рубках.

Часові рамки проведення рубок встановлюються лісорубним квитком.

Ділянки головного користування, поточного року, наносяться на картографічні матеріали (Планшети).

6.3 Лісовідновлення та лісорозведення

Запроєктовані щорічні обсяги з відтворення лісів

На найближчі 10 років відтворення лісів проєктується здійснювати шляхом лісовідновлення на не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянках (зруби, рідколісся, згарища, загиблі насадження), на зрубках ревізійного періоду, а також шляхом лісорозведення на не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянках (галявини, пустирі, рекультивовані землі) та на нелісових землях, які призначаються для створення лісових насаджень.

Лісовідновлення

Із загальної площі не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок і лісосік ревізійного періоду (7248,3 га) потребують лісовідновлення 6905,5 га.

З усієї площі лісових ділянок, що потребують лісовідновлення, природне поновлення можливе на площі 6254,2 га. На всій іншій площі (651,3 га) створення високопродуктивних лісів із господарсько-цінних порід можливе тільки штучним шляхом (651,3 га). Проєктуючи різні способи лісовідновлення, лісовпорядкування приймало до уваги напрямок і успішність ходу природного поновлення в різних типах лісу і різних категоріях лісових ділянок.

Термін відновлювального періоду для ділянок, призначених для природного поновлення, прийнятий в середньому 5-6 років.

Термін змикання лісових культур і переведення їх у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, в залежності від групи типів лісу і цільової породи, прийняті в середньому 6-7 років.

Створення лісових культур передбачається в наступні терміни: на

існуючих зрубів протягом 5 років, на згарищах і загиблих насадженнях – 1 рік, на рідколіссях – 3 роки, на лісосіках рубок головного користування і суцільних санітарних рубок – в наступний після рубки рік.

Лісорозведення

До фонду лісорозведення лісовпорядкуванням віднесено 26,2 га не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок (галявини), з них створення лісових культур запроєктовано на площі 5,0 га, які необхідно створити в перші два роки ревізійного періоду.

Терміни змикання лісових культур і переведення їх у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки прийнято 7 років. Термін відновлювального періоду для ділянок, призначених для природного поновлення прийнятий в середньому 5 років.

Загальна інформація з відтворення лісів

Створення лісових культур шляхом лісовідновлення рекомендується згідно технологічних схем, приведених в додатках до таксаційних описів. З врахуванням природного поновлення, типу лісорослинних умов, особливостей ділянки в технологічній схемі вказані способи обробітку ґрунту, спосіб створення, схема змішування порід тощо. Технологічні схеми складені на основі «Типів лісових культур за лісорослинними зонами», ухвалених секцією організації управління лісовим господарством науково-технічної ради Держкомлісгоспу України (протокол № 1 від 18 березня 2010 року).

Розподіл запроєктованих загальних обсягів лісових культур за технологічними схемами (площа, га)

Номер технологічної схеми	Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	Лісосіки ревізійного періоду	Нелісові землі	Разом
1. Лісовідновлення				
22	3,8			3,8
31	0,8			0,8
36		91,0		91,0
38	1,2			1,2
43	2,5			2,5
53	9,8	39,2		49,0
54	19,6			19,6
59	1,7	107,2		108,9
68	5,3			5,3
69		37,4		37,4
125		12,8		12,8
126	2,5			2,5
181	1,8			1,8
192	5,7	4,4		10,1
197		304,6		304,6
Разом	54,7	596,6		651,3
2. Лісорозведення				
38	1,1			1,1
54	3,9			3,9
Разом	5,0			5,0
Усього	59,7	596,6		656,3

На площі 57,7 га запроєктовано створення лісових культур в рекреаційних лісах. Під час створення рекомендується враховувати такі особливості: попереднє планування пішохідних доріжок з врахуванням найбільш інтенсивних напрямів руху населення; створення в певних місцях мальовничо-оформлених груп із дерев і чагарників декоративних форм; залишення невеликих галявин для покращання умов відпочинку; залишення на ділянці окремих дерев і чагарників для підвищення естетичної цінності насаджень, що створюються; створення культур переважно садінням великомірних саджанців.

Протягом перших 4 років за лісовими культурами проєктується проведення 10-ти кратного догляду за схемою 4-3-2-1.

Загальний обсяг доглядів за наявними незімкнутими культурами і за культурами, що проєктуються в ревізійному періоді, при переведенні на однократний, становитиме 6563,0 га або в середньому щорічно 656,3 га.

В незімкнутих культурах останніх років, які мають значний відпад, запроєктовано доповнення на загальній площі 495,3 га або 196,9 га при переведенні на суцільні культури. Доповнення лісових культур, які створюватимуться протягом ревізійного періоду, повинно проводитись при відпаді більше 15%, як правило весною наступного року після садіння культур. Середній щорічний обсяг доповнення культур, які створюватимуться, становитиме орієнтовно 131,3 га або 39,4 га при переведенні на суцільні культури. Доповнення культур передбачається проводити вручну під меч Колесова дворічними сіянцями головної породи.

За умови виконання запроєктованих заходів з відтворення лісів на кінець ревізійного періоду в категорії не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок залишаться 66,2 га зрубів ревізійного періоду, запроєктованих під створення лісових культур і 2133,5 га зрубів, які знаходяться в стадії природного відновлення.

Щорічні обсяги заходів з відтворення лісів, потреба в садивному матеріалі

Показники	Лісові культури		Доповнення лісових культур на землях лісгоспу	Інші потреби	Разом
	фонд лісовідтворення				
	лісовідновлення	лісовозведення			
1. Обсяги робіт, га	88,9	2,5	23,6		115,0
2. Потреба в садивному матеріалі, тис. штук - усього	400,1	20,8	190,9	29,0	640,8
в т.ч. по породах:					
Ялина європейська	6,0		1,0	3,0	10,0
Ялиця біла	45,8		43,4	10,0	99,2
Модрина європейська	0,5		5,2		5,7
Дуб звичайний	189,6	9,1	63,8	5,0	267,5
Дуб скельний	6,0		4,0		10,0
Дуб червоний			1,9		1,9
Бук лісовий	85,0	11,7	69,3	5,0	171,0
Ясен звичайний	19,8		0,9	3,0	23,7
Клен гостролистий	30,4		0,7	3,0	34,1
Липа дрібнолиста	17,0		0,7		17,7

6.4 Охорона лісів від пожеж

В Чернівецькому надлісництві щорічно затверджується план протипожежних заходів, спрямований на попередження виникнення лісових пожеж, а саме: створення мінералізованих смуг, протипожежних розривів, перекриття лісових доріг, встановлення наглядної агітації.

На території Чернівецького надлісництва функціонує ряд пунктів накопичення протипожежного інвентарю, які обладнані і забезпечені засобами пожежогасіння згідно затверджених норм. Навчання персоналу з пожежної безпеки, який допускається до гасіння лісових пожеж, відбувається в спеціалізованих навчальних центрах із теоретичними і практичними навчаннями, та здачею екзаменів, за курсом «Лісовий пожежний» та «Керівник гасіння лісової пожежі».

6.5 Захист лісу від шкідників і хвороб

Працівниками лісової охорони здійснюється постійний моніторинг насаджень щодо їх санітарного стану. В разі виявлення лісовою охороною фактів негативних змін в лісових насадженнях спричинених рядом природно-кліматичних факторів, поширення хвороб та шкідників, сигналізується в надлісництво повідомленням про погіршення санітарного стану господарської одиниці (виділу), з вказанням конкретних причин. На основі повідомлень, проводиться лісопатологічне обстеження із залученням спеціалістів лісозахисних підприємств, міжрегіонального управління, представників органів місцевого самоврядування, де вказується перелік заходів які необхідно провести з метою покращення санітарного стану лісів та строки їх виконання.

За останні роки Чернівецьке надлісництво не проводило заходів із застосуванням засобів захисту, а лише біологічні методи боротьби (розвішування шпаківень).

6.6 Дотримання принципу не виснажливості

Щорічний обсяг заготівлі ліквідної деревини від всіх видів рубок, згідно матеріалів лісовпорядкування, для Чернівецького надлісництва становить 195600 куб.м..

Сортиментною структурою, затвердженою для Чернівецького надлісництва, на 2025 рік . передбачено заготівлю 70044 куб.м. ліквідної деревини.

7. Моніторинг лісів

З метою забезпечення проведення моніторингу стану лісових ресурсів та вплив на них господарської діяльності Чернівецького надлісництва, забезпечується комплексним підходом до збору, аналізу та оцінки інформації про їх стан, з врахуванням таких основних напрямків:

1. Моніторинг приросту та обсягів заготовленої деревини. Цілі господарської діяльності.

Забезпечує:

- система базового і безперервного лісовпорядкування;
- система ЕОД;

- дотримання Процедури системи моніторингу виконання плану та завдань для Чернівецького надлісництва;
 - методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України;
 - планування рубок формування і оздоровлення лісів;
- Дотримання вимог:
- охоронних зобов'язань;
 - положення про об'єкти ПЗФ;
- Інші законодавчі і нормативні документи що регламентують окремі аспекти лісогосподарської діяльності: виробничо-фінансовий план, ЛГ-10, та інші.

Особливі цінності для збереження.

Програма моніторингу особливих цінностей для збереження (ОЦЗ)

Передмова

Ця програма розроблена на виконання критерію 9.4 FSC Національного стандарту системи ведення лісового господарства для України.

Головна мета моніторингу ОЦЗ – визначити чи виконуються стратегії збереження ОЦЗ та чи не шкодять господарські заходи ідентифікованим ОЦЗ. Результати моніторингу надають співробітникам надлісництва актуальну інформацію про ОЦЗ, які зустрічаються в межах лісового фонду підприємства, і є основою для внесення змін до стратегій збереження або коригування планів господарювання. Однією із загальних і поточних цілей моніторингу є поступове накопичення інформації про наявні ОЦЗ та території де вони ідентифіковані. На підставі цієї інформації можна оцінити, чи зберігаються ОЦЗ та чи є ефективною господарська діяльність, спрямована на їхнє збереження.

Послідовний стандартизований моніторинг особливо важливий, щоб зрозуміти, чи є зміни ОЦЗ, що спостерігаються, дійсними (наприклад, збільшення популяції) чи є результатом зміни в системі моніторингу (наприклад, зміна персоналу на когось, хто краще виявляє види).

Ефективна програма моніторингу повинна оцінювати, чи підтримуються ідентифіковані ОЦЗ, використовуючи якомога менше часу та грошей, без шкоди для якості моніторингу. Екстенсивний і такий, що вимагає значних витрат часу моніторинг є непотрібним, якщо немає вагомих підстав вважати, що масштаби та інтенсивність виробничої діяльності загрожують підтримці ОЦЗ.

Загальні положення щодо моніторингу особливих цінностей для збереження

Перший крок до моніторингу ОЦЗ передбачає їхню ідентифікацію, оцінку їхнього стану, визначення загроз, рівня захисту, який є необхідним для збереження відповідних природоохоронних цінностей, нанесення меж ОЦЗТ на карту, тобто встановлення початкових (вихідних) даних.

Вихідні дані забезпечують контрольний рівень, з яким можна порівняти подальші дані моніторингу, щоб оцінити, чи зберігаються ОЦЗ. Таким чином, при проведенні моніторингу слід використовувати методи, частоту та інтенсивність вибірки, подібні до тих, які використовувалися під час початкової ідентифікації ОЦЗ, щоб результати були порівняними.

В ході моніторингу проводиться кількісна або якісна оцінка встановлених ОЦЗ та їх порівняння з минулорічними та/або вихідними даними. Робиться висновок про характер змін, якщо вони спостерігалися. У випадку фіксації негативних змін плануються заходи з виправлення ситуації.

Моніторинг ОЦЗТ проводиться на підприємстві щорічно спеціалістами підприємства за участі всіх зацікавлених сторін. В ході моніторингу оцінюється ефективність заходів із збереження або поліпшення ОЦЗ та їх стан.

Під час проведення моніторингових досліджень до консультацій залучаються представники державних органів охорони навколишнього природного середовища, науково-дослідних установ, громадських і природоохоронних неурядових організацій, місцеві та запрошені експерти різних профілів (екологи, ботаніки, зоологи, соціологи, тощо), представники місцевих громад, інші зацікавлені сторони.

Дані моніторингу записуються та зберігаються в централізованій базі даних, оскільки це зручно для аналізу довгострокових тенденцій щодо ОЦЗ. Проте моніторинг конкретних ОЦЗ не завжди виявляє причину спостережуваних змін у ОЦЗ.

Види моніторингу ОЦЗ.

Оперативний моніторинг

Основні завдання оперативного моніторингу – дотримання вимог чинної нормативно-законодавчої бази ведення лісового господарства та природоохоронного законодавства, а також виконання планів господарювання в межах ідентифікованих ОЦЗТ.

Включає виявлення та запобігання будь-якій незаконній діяльності в межах ідентифікованих ОЦЗТ, лісопатологічний моніторинг, моніторинг проведення господарських заходів, будівництва доріг, поводження з відходами, дотримання меж ОЦЗТ тощо. Оперативний моніторинг має проводитися досить часто, щоб виявити проблемні зони, за якими буде продовжено більш цілеспрямований моніторинг.

Методи оперативного моніторингу: патрулювання лісів силами лісової охорони; лісопатологічні обстеження; приймання виконаних робіт; тощо.

Моніторинг збереження ОЦЗ

Моніторинг збереження ОЦЗ спрямований на оцінку того, чи досягаються цілі, визначені в плані господарювання, а також чи ефективними для збереження ОЦЗ є господарські заходи. На відміну від оперативного моніторингу увага зосереджена на моніторингу стану ОЦЗ. Дані, зібрані під час цього моніторингу, можуть бути доповнені даними оперативного моніторингу або супутніх спостережень.

Методи моніторингу збереження ОЦЗ: обстеження популяцій видів, що охороняються; обстеження оселищ; обстеження пралісів і старовікових лісів; обстеження генетичних резерватів; обстеження рослинності (дослідження індикаторних видів, вимірювання структури рослинності) – для ОЦЗ 1 і ОЦЗ 3; моніторинг ерозії ґрунтів; моніторинг рівнів седиментації води у природних водоймах; обстеження структури рослинності, ключової для запобігання ерозії (стан деревного та надґрунтового покриву) – для ОЦЗ 4; інтерв'ю із зацікавленими сторонами для визначення того, чи збережено цінність ОЦЗТ – для ОЦЗ 6.

Моніторинг загроз

Під час моніторингу відстежуються внутрішні та зовнішні загрози для ОЦЗ, виявлені під час процесу первинної оцінки загроз та оцінюється, чи виникли нові загрози. Моніторинг загроз включає цілеспрямований моніторинг індикаторів загрози (наприклад, моніторинг якості води) на ОЦЗТ, загрози, додатково зафіксовані під час оперативного моніторингу (наприклад, виявлення спалаху ентомо-шкідників під час лісопатологічного моніторингу) та інтерв'ю із зацікавленими сторонами (місцеві громади, органи місцевого самоврядування, НУО тощо) та експертами.

Методи моніторингу загроз: аналіз результатів патрулювання лісів силами лісової охорони (зокрема, динаміка незаконних рубок) та результатів лісопатологічних обстежень (динаміка розвитку шкідників та хвороб лісу); аналіз оперативного моніторингу за станом лісів; моніторинг інвазійних видів; аналіз частоти злив та повеней; тощо.

Відповідальні за проведення моніторингу ОЦЗ

Загальну відповідальність за реалізацію програми моніторингу несе помічник начальника надлісництва, який забезпечує належний збір та аналіз даних, а також використання результатів для адаптивного ведення господарства.

Відповідальними за проведення оперативного моніторингу є лісова охорона надлісництва (патрулювання лісів), інженери з охорони і захисту лісу (лісопатологічні обстеження), лісничі (приймання виконаних робіт).

Відповідальними за проведення моніторингу збереження ОЦЗ є співробітники відділу лісового господарства, які проводять власні спостереження, а також координують діяльність зацікавлених сторін та експертів, залучених до моніторингу збереження ОЦЗ. Моніторинг збереження ОЦЗ також проводиться співробітниками лісництв.

Відповідальними за проведення моніторингу загроз є співробітники відділу лісового господарства, діяльність яких координується помічником начальника надлісництва.

Залучення зацікавлених сторін та експертів

Моніторинг ОЦЗ здійснюється як співробітниками надлісництва, так і зацікавленими сторонами та експертами.

До оперативного моніторингу залучаються представники правоохоронних органів (патрулювання лісів разом із лісовою охороною), спеціалісти лісозахисту (лісопатологічні обстеження), інспектори Держекоінспекції (перевірка дотримання природоохоронного законодавства).

Моніторинг ОЦЗ 4-6 завжди має враховувати результати консультацій з представниками місцевих громад.

Карти з нанесеними природними ресурсами і зонуванням землекористування на одиниці господарювання.

В зв'язку з військовим станом картографічні матеріали можуть бути надані окремо за запитом в загальний доступ не викладається.

Карти з нанесеними зонами забруднення території одиниці господарювання радіонуклідами.

В зв'язку з військовим станом картографічні матеріали можуть бути надані окремо за запитом в загальний доступ не викладається.

8. Соціальні аспекти

Чернівецьке надлісництво підтримує принципи та права на працю, визначені в Декларації МОП про основні принципи і права на працю які базуються на восьми основних Конвенціях МОП про працю. Надлісництво сприяє гендерній рівності у працевлаштуванні, в можливостях навчання, укладанні угод, в процесах залученості до господарської діяльності, жінки та чоловіки працюють на однакових умовах, отримують однакову заробітну плату за однаково виконану роботу. На підприємстві розроблена програма конфедичійних та ефективних заходів для сповіщення про сексуальні домагання і дискримінацію за гендерними ознаками, сімейним станом, батьківством або сексуальною орієнтацією та їх усунення.

Надлісництво дотримується правил гігієни праці та безпеки праці для захисту працівників від професійних загроз безпеці та здоров'ю, здійснюється внутрішній контроль дотримання правил з охорони праці та техніки безпеки.

Програми та види діяльності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності на підприємстві повністю гарантуються та виконуються на підставі основних наступних документів:

- Конституції України;
- Положення про Надлісництво;
- Колективного договору;
- Галузевої угоди;
- Штатного розпису;
- Посадових інструкцій;
- Положення про службу ОП;
- Конвенції МОП про працю, ратифікованих Україною (№ 29; 87; 98; 100; 105; 111; 138; 182;);
- Положення про гендерну політику надлісництва.

Стосунки з громадами, місцевого економічного та соціального розвитку

Зона діяльності надлісництва розташована на території 25 місцевих громад (Боянська, Великокучурівська, Волоківська, Герцаївська, Глибоцька, Горішньошеровецька, Заставнівська, Кадубовецька, Кам'янська, Карапчівська, Кіцманська, Кострижівська, Красноільська, Мамаївська, Неполоковецька, Острицька, Ставчанська, Сторожинецька, Сучевенська, Тарашанська, Терблеченська, Петровецька, Чагорська, Юрковецька, Берегометська). Шляхом залучення цих громад, встановлено їхні права на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів та послуг екосистем, їхні звичаєві права та законні права і обов'язки, які застосовуються в межах одиниці господарювання.

До послуг з лісозаготівель, перевезення лісопродукції, проведення рубок

догляду, санітарних рубань, рубок головного користування, догляду за лісовими культурами залучатимуться працівники на умовах трудових угод та договорів підряду.

Фінансовим планом надлісництва передбачено сплату всіх видів податків та рент відповідно до податкового законодавства.

ПОЛОЖЕННЯ

залучення сторін, чії інтереси зачеплено, та зацікавлених сторін до процесів планування та моніторингу господарської діяльності Чернівецького надлісництва.

Дане положення розроблене на виконання вимог FSC національного стандарту ведення лісового господарства для України FSC-STD-UKR-01- 2019 V 1-0 та з метою удосконалення співпраці надлісництва із сторонами, чії інтереси зачеплені та зацікавленими сторонами.

Положення щодо співпраці Чернівецького надлісництва (далі – Положення) із зацікавленими сторонами розроблене з метою визначення процедури, щодо залучення органів місцевого самоврядування та інших зацікавлених сторін як належне інформування, так і взаємодія зі сторонами, чії інтереси зачеплено, та зацікавленими сторонами шляхом їх залучення до прийняття рішень щодо лісів та планування лісогосподарської діяльності та здійснення аналізу можливих соціальних наслідків проведення лісозаготівель.

У випадку виникнення будь-яких спірних питань, звернення приймаються за адресою:

Чернівецьке надлісництво

58009, Чернівецька область,
місто Чернівці, вулиця Руська, 203
з понеділка по п'ятницю з 08-00 до 17-00,
обідня перерва з 12-00 до 13-00,
електрона пошта chernivetske.lg@e-forest.gov.ua

Загальні положення

Зацікавленою стороною є будь-яка особа, група осіб або організація, яка виявляє інтерес або відомо, що вона має інтерес до діяльності одиниці господарювання, або залучені в систему відносин, пов'язаних з лісовим сектором економіки.

Ці групи можуть бути представлені працівниками лісового господарства, екологічними та природоохоронними організаціями, лісозаготівельниками, людьми, чиє життя нерозривно пов'язане з лісом, дослідницькими і науковими організаціями, соціальними організаціями та групами із захисту прав людини, місцевим населенням, яке регулярно відвідує ліс з метою рекреації або загального користування лісом, органами місцевого самоврядування, благодійними організаціями, працівниками державних структур, торговельними представниками та компаніями з торгівлі деревиною, зацікавленими фізичними особами тощо.

При цьому **залучення** – процес, відповідно до якого організація забезпечує комунікацію, консультації, та/або участь зацікавлених сторін та/або

сторін, чий інтереси зачеплено, гарантуючи, що їхні інтереси, бажання, очікування, потреби, права та можливості беруться до уваги під час створення, виконання та оновлення плану ведення господарства.

Зокрема, особи та організації можуть або самостійно звернутися до підприємства стосовно їх визнання зацікавленими сторонами або тими, чий інтереси зачеплено, або проявити активну позицію у відповідь на звернення підприємства в рамках його інформаційної діяльності та консультаційних процедур. Наприклад, звертаючись самостійно до підприємства (усно або письмово) з проханням визнати себе стороною, чий інтереси зачеплено, потрібно надати необхідну контактну інформацію (прізвище, ім'я, по батькові, контактний телефон, адресу електронної скриньки, поштову адресу для листування) для можливостей зворотного зв'язку.

Права зацікавлених сторін, місцевих громад і тих, чий інтереси зачеплено

Права місцевих громад:

Визнання та підтримання законних прав (інформування):

щодо можливостей впливу на господарську діяльність надлісництва;

- щодо власних прав і обов'язків стосовно ресурсів, цінності цих ресурсів, а також лісогосподарської діяльності;

- щодо комерційної заготівлі недеревної лісової продукції третіми сторонами на території надлісництва;

- щодо обмежень у заготівлі недеревної лісової продукції внаслідок радіаційного забруднення території.

2.1.2. Можливості місцевих громад (інформування):

- щодо доречних можливостей стосовно працевлаштування, навчання та інших послуг (та надання таких можливостей).

2.1.3. Зменшення впливів природних небезпек (інформування):

- щодо природних небезпек, властивих конкретній території.

2.1.4. Встановлення прав місцевих громад (залучення):

- у рамках документування та/або картування: законних прав місцевих громад на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів; їхніх законних прав та обов'язків, застосованих у межах території надлісництва та доказів їх підтримки; територій, права на які оспорується; засобів, за допомогою яких законні права та права, які оспорується, розглядаються філією; цілей місцевих громад, пов'язаних із господарською діяльністю надлісництва.

2.1.5. Розвиток місцевих громад та диверсифікація економіки (залучення):

- до визначення філією можливостей місцевого соціально-економічного розвитку.

2.1.6. Уникнення негативного впливу на громади (залучення):

- до заходів із визначення, уникнення та пом'якшення істотних негативних впливів господарської діяльності надлісництва на громади.

2.1.7. Механізм вирішення спорів (залучення):

- до розроблення процесу вирішення спорів, пов'язаних із впливами господарської діяльності надлісництва;

- до контролю господарської діяльності надлісництва;

- задля виправлення ситуації у випадку порушення законного права місцевих громад щодо господарської діяльності надлісництва;

2.1.8. Захист місць особливого значення (залучення):

- до визначення місць особливого культурного, екологічного та іншого значення на які місцеві громади мають законні права, а також до заходів щодо охорони таких місць.

2.2. Права зацікавлених сторін.

2.2.1. Забезпечення доступності інформації (загалом для громадськості), (отримання доступу):

- до політики надлісництва (у т.ч. зобов'язань надлісництва щодо дотримання FSC принципів і критеріїв);

- до стислого викладу плану ведення лісового господарства, за винятком конфіденційної інформації;

- до стислого викладу результатів моніторингу діяльності надлісництва, за винятком конфіденційної інформації;

2.2.2. Зменшення впливів природних небезпек (інформування):

- щодо природних небезпек властивих конкретній території.

2.2.3. Процеси планування і моніторингу (залучення):

- за вимогою до процесів моніторингу та планування господарської діяльності, яка стосується інтересів зацікавлених сторін.

2.2.4. Розвиток місцевих громад та диверсифікації економіки (залучення):

- до визначення надлісництва переліку деревних та недеревних ресурсів і послуг екосистем, які можуть посилювати та диверсифікувати місцеву економіку.

2.2.5. Уникнення негативного впливу на громади (залучення):

- у рамках процесів визначення, уникнення та пом'якшення впливів господарської діяльності надлісництва на громади, чий інтереси зачеплено.

2.2.6. Механізм вирішення спорів (залучення):

- у рамках процесу вирішення спорів, що пов'язані із впливами господарської діяльності надлісництва.

2.2.7. Захист місць особливого значення (залучення):

- у рамках процесів визначення місць особливого культурного, екологічного та іншого значення.

2.2.8. Оцінювання, підтримання та моніторинг ОЦЗ.

- до оцінювання ОЦЗ на території надлісництва, розроблення заходів щодо підтримання та/або збагачення визначених ОЦЗ, а також моніторингу ОЦЗ.

Реалізація прав зацікавлених сторін та/або сторін, чий інтереси зачеплено, щодо лісів і лісогосподарської діяльності.

Практичні підходи до реалізації прав зацікавлених сторін та/або тих, чий інтереси зачеплено, щодо лісів і лісогосподарської діяльності слід розглядати як у контексті добровільних зобов'язань надлісництва у рамках лісової сертифікації, так і з урахуванням визначених чинним законодавством можливостей. Для зацікавлених сторін і тих, чий інтереси зачеплено, доступ до вищевказаної інформації не може бути обмежено, зважаючи на вимоги законодавства. Адже така інформація не має статусу інформації з обмеженим доступом, тобто не є службовою, таємною чи конфіденційною. Реалізації права

на отримання інформації зазначених вище категорій має здійснюватися завдяки її систематичному та оперативному оприлюдненню надлісництвом лісового господарства:

в офіційних друкованих виданнях;

у мережі інтернет;

на інформаційних стендах або будь-яким іншим способом, який дає змогу донести інформацію громадянам (інформаційні буклети, місцеві газети, виступи на різноманітних зібраннях тощо). Наприклад, стислі виклади плану ведення лісового господарства та результатів моніторингу можуть бути оформлені у вигляді друкованого видання із можливістю ознайомлення з ними у надлісництвах чи в інших місцях (сільських та селищних радах).

Також зацікавлені сторони й ті, чиї інтереси зачеплено, можуть отримати інформацію від надлісництва лісового господарства за запитом. Вимоги законодавства визначають підхід до оформлення запитів на інформацію. Для цього потрібно звернути увагу на розділ 4 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (реалізація права на доступ до інформації за інформаційним запитом). Наприклад, запит на інформацію може бути як індивідуальним, так і колективним, може подаватися в усній, письмовій чи іншій формі (поштою, факсом, телефоном, електронною поштою) на вибір запитувача. Письмовий запит подається в довільній формі, але має містити:

ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер засобу зв'язку, якщо такий є;

загальний опис інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо;

підпис і дату.

Запит на отримання публічної інформації відповідно до законодавства має бути задоволений упродовж 5 робочих днів, проте термін відповіді на запит може коливатися від 48 годин до 20 робочих днів залежно від терміновості запиту та його складності.

Звернення громадян також розглядаються як інструмент реалізації права доступу до інформації, завдяки можливості викладення в письмовій або усній формі пропозицій (зауважень), заяв (клопотань) і скарг.

Відповідно до Закону України «Про звернення громадян» громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств (надлісництв), установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їхніх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їхньої статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення. Отже, громадяни мають право:

висловлювати поради, рекомендації щодо діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, посадових осіб, думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя тощо (пропозиція (зауваження));

звертатися із проханням про сприяння реалізації закріплених чинним законодавством їхніх прав та інтересів або повідомляти про порушення чинного

законодавства чи недоліки в діяльності підприємств (надлісництв), установ, організацій незалежно від форм власності, посадових осіб, а також висловлювати думки щодо поліпшення їхньої діяльності (заява (клопотання));

звертатися з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств (надлісництв), установ, організацій, об'єднань громадян, посадових осіб (скарга).

Звернення може бути подано як окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне), може бути усним чи письмовим, оформленим із дотримання вимог законодавства (зокрема, Закону України «Про звернення громадян»).

Звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше ніж один місяць від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, - невідкладно, але не пізніше ніж через п'ятнадцять днів від дня їх отримання.

Механізм реалізації прав зацікавлених сторін і тих чиї інтереси зачеплено, щодо отримання інформації.

Джерела інформації:

друковані видання;

у мережі інтернет;

інформаційні стенди;

телебачення;

радіо.

Право бути залученим до прийняття рішень стосовно лісів і лісового господарства може бути реалізовано з урахуванням законодавчо визначених підходів до проведення консультацій із громадськістю. На державному рівні такий інструмент спрямований на налагодження системного діалогу органів виконавчої влади із громадськістю, підвищення якості підготовки рішень із важливих питань державного та суспільного життя на підставі врахування громадської думки.

Відповідно до законодавства консультації з громадськістю проводять у формах:

публічного громадського обговорення, електронних консультацій із громадськістю (безпосередні форми);

вивчення громадської думки (опосередкована форма).

Публічне громадське обговорення передбачає організацію і проведення публічних заходів, наприклад, конференцій, форумів, громадських слухань, засідань за круглим столом, зборів, зустрічей (нарад) із громадськістю, а також інтернет-конференцій, відеоконференцій. Відповідним «Порядком проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики» (2010 р.) виписано процедури здійснення щодо такого консультування. Щодо форм консультування, а саме публічного громадського обговорення, то законодавством визначено порядок його проведення органом виконавчої влади: від визначення питання, яке буде винесено на обговорення, прийняття рішення про проведення обговорення та розроблення відповідного плану заходів, забезпечення репрезентативності зацікавлених суб'єктів, оприлюднення інформації про проведення обговорення на офіційному веб-сайті

органу виконавчої влади та в інший прийнятний спосіб, до аналізу інформації про оцінку громадськістю ефективності запропонованого шляху вирішення питання, формування експертних пропозицій щодо альтернативного вирішення питання, забезпечення врахування результатів обговорення під час прийняття остаточного рішення, аналізу результатів обговорення та оприлюднення результатів обговорення на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади та в інший прийнятний спосіб.

Вивчення громадської думки відповідно до законодавства здійснюється шляхом:

проведення соціологічних досліджень і спостережень (опитування, анкетування, інформаційних матеріалів, тощо);

створення телефонних «гарячих ліній», проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позиції різних соціальних груп населення та зацікавлених сторін;

опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень з питання, що потребує вивчення громадської думки.

Також законодавством визначено й інші засоби участі громадськості у прийнятті управлінських рішень, а саме, місцевий референдум, загальні збори, місцеві ініціативи, громадські слухання та формування органів самоорганізації населення, при використанні яких можуть порушуватися лише питання, що належать до відання місцевого самоврядування. Рішення, прийняті у процесі консультивання з громадськістю за допомогою згаданих способів, мають рекомендаційний характер, на відміну від тих рішень, що передбачають прямий вплив громадськості на процес їх прийняття за допомогою, наприклад, референдуму.

Наведені вище засоби можуть бути основою для формування надлісництвами процедур залучення зацікавлених сторін і тих, чий інтереси зачеплено, до прийняття рішень щодо лісів та ведення лісового господарства в рамках планування та моніторингу господарської діяльності, розвитку місцевих громад, уникнення негативного впливу на них, оцінювання та підтримання особливих цінностей для збереження та інших процесів.

Задля ефективності реалізації прав щодо отримання інформації та залучення до прийняття рішень, зацікавленим сторонам та/або тим, чий інтереси зачеплено, потрібно:

переконатись щодо їх ідентифікації надлісництвом у такому статусі (як зацікавлених або тих, чий інтереси зачеплено), наприклад, заявивши про себе чи продемонструвавши активну позицію у відповідь на запити надлісництва в рамках формування таких списків;

повідомити надлісництво лісового господарства про найбільш прийнятні способи отримання інформації, про доступність різних інформаційних джерел, бажані форми та засоби залучення до прийняття рішень щодо лісів та лісового господарства в рамках ключових сфер реалізації їхніх прав;

поряд із отриманням інформації коректно використовувати активні форми, а саме, отримання інформації за запитом чи подання звернення надлісництву;

поцікавитись щодо запланованих упродовж року надлісництвом лісового

господарства заходів (консультаційних процедур різних форм), які будуть організовані задля забезпечення їхнього залучення до прийняття рішень щодо лісів та ведення господарства;

у рамках організованих надлісництвом консультаційних процедур активно висловлювати власну позицію задля забезпечення ефективної взаємодії з філією та уникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із реалізацією законних прав.

Забезпечення рівного представництва та залучення всіх задіяних сторін

Основним завданням та пріоритетом, при залученні зацікавлених сторін для Чернівецького надлісництва є дотримання принципів рівності та недискримінації громадян, незалежно від статі, майнового чи соціального статусу, віку, освіти, релігійних чи іншого виду поглядів тощо. Надлісництво залучає до всіх видів процедур чоловіків, жінок, молодь, людей похилого віку, соціальних меншин, тощо.

Забезпечення реєстрації всіх зустрічей, обговорюваних питань та досягнених угод

Під час залучення сторін чийі інтереси зачеплено обов'язково здійснюється реєстрація підсумків таких зустрічей, а саме: для листування у паперовому чи електронному вигляді – реєстрація листів шляхом присвоєння їм вихідних номерів у «Журналі вихідної кореспонденції», для результатів проведених діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань-протоколи, рішення тощо.

Протоколи рішення діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань реєструються одразу після їх фіксування у «Журнал вхідної кореспонденції» та зберігаються 5 років у надлісництві.

Забезпечення змісту за результатами проведених зустрічей

Для залучення сторін щодо різного виду випадків Чернівецьке надлісництво повідомляє сторону, надсилаючи листи з необхідною інформацією. Зацікавлені сторони у встановлений термін зобов'язані надати відповідь по даних питаннях, у разі якщо відповідь не була надана, то надлісництво вважатиме, що зацікавлені сторони згодні із висновками Чернівецького надлісництва.

У випадку надходження відповіді на ті чи інші питання від зацікавленої сторони, то надлісництво по порушеному питанню організовує проведення круглих столів, зустрічей, зборів, нарад, засідань – протоколи рішення щодо результатів, таких заходів приймаються більшістю голосів. У разі незгоди когось з учасників, відносно результату прийнятого рішення, особа має право викласти в окремому документі своє бачення вирішення питання, з обов'язковою аргументацією. Окрема думка долучається до протоколу чи рішення. Усі прийняті рішення, листування обов'язково вивчаються, переглядаються на аналізуються надлісництвом.

Забезпечення розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів із залученням між усіма причетними

Чернівецьке надлісництво для розповсюдження результатів усіх

культурно доречних заходів по кожному конкретному питанню застосовує метод листування із зацікавленими сторонами.

Розповсюдження результатів перемовин для широкого кола зацікавлених сторін

Для розповсюдження результатів консультацій для широкого кола зацікавлених сторін Чернівецьке надлісництво здійснює розміщення інформації на офіційному сайті, а також подає відповідну інформацію для розміщення у газети районного та обласного значення, повідомлення на радіо.

Начальник Чернівецького надлісництва

Борис ТОКАРЮК